

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ

Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία
Νόμοι του 1996 έως 2011

Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Συμφωνία – Πλαίσιο σχετικά με την
πρόληψη των τραυματισμών που προκαλούνται από αιχμηρά αντικείμενα στον
νοσοκομειακό τομέα και ευρύτερα στον τομέα παροχής φροντίδας υγείας)
Κανονισμοί του 2012

Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο:
“ Οδηγία 2010/32/ΕΕ του Συμβουλίου της 10^{ης} Μαΐου 2010 για την εφαρμογή της
συμφωνίας - πλαισίου σχετικά με την πρόληψη των τραυματισμών που
προκαλούνται από αιχμηρά αντικείμενα στον νοσοκομειακό τομέα και ευρύτερα στον
τομέα παροχής φροντίδας υγείας, η οποία συνήφθη από τις οργανώσεις HOSPEEM
και EPSU” (ΕΕ L.134/66 της 1.6.2010, σ.1),

Το Υπουργικό Συμβούλιο ασκώντας τις εξουσίες που παρέχονται σ’ αυτό δυνάμει
των άρθρων 38 και της παραγράφου 15(1), 16 και 18 του Πρώτου Πίνακα των περί
Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996 έως 2011, εκδίδει τους
παρόντες Κανονισμούς.

ΜΕΡΟΣ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Συνοπτικός τίτλος	1. Οι παρόντες Κανονισμοί θα αναφέρονται ως οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Συμφωνία – Πλαίσιο σχετικά με την πρόληψη των τραυματισμών που προκαλούνται από αιχμηρά αντικείμενα στον νοσοκομειακό τομέα και ευρύτερα στον τομέα παροχής φροντίδας υγείας) Κανονισμοί του 2012.
Σκοπός	2. Σκοπός των παρόντων Κανονισμών είναι η εφαρμογή στην Κύπρο της Συμφωνίας Πλαισίου.
Ερμηνεία	3. Στους Παρόντες Κανονισμούς–
«Συμφωνία Πλαίσιο» σημαίνει την συμφωνία σχετικά με την πρόληψη των τραυματισμών που προκαλούνται από αιχμηρά αντικείμενα στον νοσοκομειακό τομέα και ευρύτερα στον τομέα παροχής φροντίδας υγείας, η οποία συνήφθη από τους ευρωπαϊούς κοινωνικούς εταίρους HOSPEEM (Ευρωπαϊκή Ένωση Εργοδοτών του Νοσοκομειακού Τομέα και Ευρύτερα του Τομέα Παροχής Φροντίδας Υγείας) και EPSU (Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Συνδικάτων Δημοσίων Υπηρεσιών) και παρατίθεται στο Παράρτημα.
Παράρτημα	

ΜΕΡΟΣ II
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

4. Τηρουμένων των διατάξεων των περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμών του 2002 και των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Βιολογικοί Παράγοντες) Κανονισμών του 2001 κάθε εργοδότης έχει υποχρέωση να διασφαλίζει ότι όλες οι πρόνοιες της Συμφωνίας – Πλαίσιο που τον αφορούν εφαρμόζονται. Νοείται ότι ο εργοδότης όπως ορίζεται στη Συμφωνία - Πλαίσιο έχει επιπλέον και όλες τις υποχρεώσεις του εργοδότη όπως αυτές ορίζονται στο Νόμο.

ΜΕΡΟΣ III
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ

5. Τηρουμένων των διατάξεων των περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμών του 2002 κάθε εργοδοτούμενος έχει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του εργαζόμενου όπως καθορίζονται στην Συμφωνία – Πλαίσιο.

Νοείται ότι ο εργοδοτούμενος έχει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα όπως ορίζονται στο Νόμο.

ΜΕΡΟΣ IV
ΕΦΑΡΜΟΓΗ

- Έναρξη της ισχύος 6. Οι παρόντες Κανονισμοί τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ-ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΙΧΜΗΡΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΟΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Προοίμιο:

1. Η υγεία και η ασφάλεια στην εργασία αποτελεί ζήτημα σημαντικό για όλους όσοι δραστηριοποιούνται στον νοσοκομειακό τομέα και ευρύτερα στον τομέα παροχής φροντίδας υγείας. Η ανάληψη ορθής δράσης για την πρόληψη των περιπτώσεων τραυματισμών και την προστασία από αυτούς θα έχει θετικό αντίκτυπο στους πόρους.
2. Η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων έχουν πρωταρχική σημασία και συνδέονται στενά με την υγεία των ασθενών. Τούτο είναι καθοριστικό στοιχείο για την ποιότητα της περίθαλψης.
3. Η διαδικασία της χάραξης και της εφαρμογής της πολιτικής όσον αφορά τα ιατρικά αιχμηρά αντικείμενα θα πρέπει να αποτελεί καρπό κοινωνικού διαλόγου.
4. Η HOSPEEM (Ευρωπαϊκή Ένωση Εργοδοτών του Νοσοκομειακού Τομέα και Ευρύτερα του Τομέα Παροχής Φροντίδας Υγείας) και η EPSU (Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Συνδικάτων Δημόσιων Υπηρεσιών), οι αναγνωρισμένοι ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι του νοσοκομειακού τομέα και ευρύτερα του τομέα παροχής φροντίδας υγείας, συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Γενικά σχόλια:

1. Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 138 και 139 παράγραφος 2 ⁽¹⁾
2. Έχοντας υπόψη την οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 1989, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία ⁽²⁾
3. Έχοντας υπόψη την οδηγία 89/655/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 1989, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους ⁽³⁾,
4. Έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Σεπτεμβρίου 2000, για την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την

⁽¹⁾ Νέα αρίθμηση: άρθρο 154 παράγραφος 4 και άρθρο 155 της ΣΛΕΕ.

⁽²⁾ ΕΕ L 183 της 29.6.1989, σ. 1. Η αντίστοιχη Κυπριακή Νομοθεσία αποτελείται από τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους του 1996 έως 2011. Ν89(1)/96, Ν158(1)/2001, Ν25(1)/2002, Ν41(1)/2003, Ν99(1)/2003, Ν33(1)/2011 και τους περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2002, ΚΔΠ 173/2002.

⁽³⁾ ΕΕ L 393 της 30.12.1990, σ. 13. Εν συνεχεία, η οδηγία αυτή έχει κωδικοποιηθεί ως οδηγία 2009/104/ΕΚ, ΕΕ L 260 της 3.10.2009, σ. 5. Η αντίστοιχη Κυπριακή Νομοθεσία είναι οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001 έως 2004, ΚΔΠ 497/2004.

εργασία ⁽⁴⁾,

5. Έχοντας υπόψη την κοινοτική στρατηγική 2007-2012 για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία ⁽⁵⁾,
6. Έχοντας υπόψη την οδηγία 2002/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2002, περί θεσπίσεως γενικού πλαισίου ενημερώσεως και διαβουλευσεως των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα ⁽⁶⁾,
7. Έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2006, σχετικά με την προστασία του νοσηλευτικού προσωπικού στην Ευρώπη από λοιμώξεις που μεταδίδονται με το αίμα και προκαλούνται από τραυματισμούς από βελόνες [2006/2015(INI)],
8. Έχοντας υπόψη το πρώτο και το δεύτερο στάδιο των διαβουλεύσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προστασία του ευρωπαϊκού νοσηλευτικού προσωπικού από αιματογενείς λοιμώξεις που προκαλούνται από τραυματισμούς με βελόνες,
9. Έχοντας υπόψη τα αποτελέσματα του τεχνικού σεμιναρίου των EPSU και HOSPEEM για τους τραυματισμούς από βελόνες στις 7 Φεβρουαρίου 2008,
10. Έχοντας υπόψη την ιεράρχηση των γενικών αρχών πρόληψης που προβλέπονται στο άρθρο 6 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ καθώς και τα προληπτικά μετρά που ορίζονται στα άρθρα 3, 5 και 6 της οδηγίας 2000/54/ΕΚ,
11. Έχοντας υπόψη τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΥ) σχετικά με τις υπηρεσίες υγείας και τον ιό HIV/AIDS καθώς και τις οδηγίες τους σχετικά με την προληπτική αγωγή μετά την έκθεση σε κίνδυνο για την πρόληψη της λοίμωξης από τον ιό HIV,
12. Σεβόμενοι απόλυτα τις ισχύουσες εθνικές νομοθεσίες και συλλογικές συμφωνίες,
13. Εκτιμώντας ότι πρέπει να αναληφθεί δράση για την αξιολόγηση της έκτασης του αντικτύπου των τραυματισμών από αιχμηρά αντικείμενα στον νοσοκομειακό τομέα και ευρύτερα στον τομέα παροχής φροντίδας υγείας και ότι, σύμφωνα με τα επιστημονικά στοιχεία, τα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα μπορούν να μειώσουν σημαντικά την εκδήλωσή ατυχημάτων και λοιμώξεων,
14. Εκτιμώντας ότι μια πλήρης διαδικασία εκτίμησης της κινδύνου αποτελεί προϋπόθεση για την ανάληψη κατάλληλης δράσης για την πρόληψη των τραυματισμών και των λοιμώξεων,
15. Εκτιμώντας ότι οι εργοδότες και οι εκπρόσωποι των εργαζομένων για θέματα υγείας και ασφάλειας πρέπει να συνεργάζονται για την πρόληψη και των προστασία των εργαζομένων από τους τραυματισμούς και τις λοιμώξεις που προκαλούνται από ιατρικά αιχμηρά αντικείμενα,

⁽⁴⁾ ΕΕ L 262 της 17.10.2000, σ. 21. Η αντίστοιχη Κυπριακή Νομοθεσία Κανονισμοί είναι οι Περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Βιολογικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001, Κ.Δ.Π 144/2001.

⁽⁵⁾ COM(2007) 62 τελικό, 21.2.2007

⁽⁶⁾ ΕΕ L 80 της 23.3.2002, σ. 29

16. Εκτιμώντας ότι οι εργαζόμενοι του κλάδου παροχής φροντίδας υγείας διατρέχουν κυρίως, αλλά όχι αποκλειστικά, κίνδυνο τραυματισμού από αιχμηρά αντικείμενα,
17. Εκτιμώντας ότι οι φοιτητές που πραγματοποιούν κλινική άσκηση, στο πλαίσιο των σπουδών τους, μολονότι δεν θεωρούνται εργαζόμενοι δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, θα πρέπει να καλύπτονται από τα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία, ενώ οι σχετικές ευθύνες θα πρέπει να ρυθμίζονται ανάλογα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.

Ρήτρα 1: Σκοπός

Σκοπός της παρούσας συμφωνίας-πλαισίου είναι:

- η επίτευξη του ασφαλέστερου δυνατού εργασιακού περιβάλλοντος,
- η πρόληψη των τραυματισμών των εργαζομένων από κάθε είδους ιατρικό αιχμηρό αντικείμενο (συμπεριλαμβανομένων των βελονών),
- η προστασία των εργαζομένων που διατρέχουν κίνδυνο,
- η διαμόρφωση ολοκληρωμένης προσέγγισης για τον καθορισμό πολιτικών σχετικά με την εκτίμηση του κινδύνου, την πρόληψη του κινδύνου, την κατάρτιση, την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση και την παρακολούθηση,
- η θέσπιση διαδικασιών αντίδρασης και παρακολούθησης.

Ρήτρα 2: Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται σε όλους τους εργαζομένους του νοσοκομειακού τομέα και ευρύτερα στον τομέα παροχής φροντίδας υγείας καθώς και σε όλους όσοι υπάγονται στη διοικητική εξουσία και εποπτεία των εργοδοτών. Οι εργοδότες θα πρέπει να καταβάλλουν προσπάθειες για να εξασφαλίζουν ότι οι υπεργολάβοι συμμορφώνονται με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας.

Ρήτρα 3: Ορισμοί

Κατά την έννοια της παρούσας συμφωνίας, νοούνται ως:

1. Εργαζόμενοι: τα πρόσωπα που απασχολούνται από εργοδότη, συμπεριλαμβανομένων των μαθητευομένων και των ασκουμένων, στον τομέα των υπηρεσιών και των δραστηριοτήτων που συνδέονται άμεσα με τον νοσοκομειακό τομέα και ευρύτερα τον τομέα παροχής φροντίδας υγείας. Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται με σχέση πρόσκαιρης εργασίας κατά την έννοια της οδηγίας 91/383/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τη συμπλήρωση των μέτρων που αποσκοπούν στο να προαγάγουν τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία των εργαζομένων με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου ή με σχέση πρόσκαιρης εργασίας ⁽¹⁾ εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας.
2. Καλυπτόμενοι χώροι εργασίας: οργανισμοί/υπηρεσίες παροχής φροντίδας υγείας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και κάθε άλλος χώρος όπου εκτελούνται και

⁽¹⁾ ΕΕ L 206 της 29.7.1991, σ. 19. Η αντίστοιχη Κυπριακή Νομοθεσία είναι οι περί Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία των Εργοδοτούμενων με Σχέση Εργασίας Ορισμένου Χρόνου ή με Σχέση Πρόσκαιρης Εργασίας Κανονισμοί το 2002.

παρέχονται υπηρεσίες/δραστηριότητες υγείας, υπό τη διοικητική εξουσία και εποπτεία του εργοδότη.

3. Εργοδότες: τα φυσικά/νομικά πρόσωπα/οργανισμοί που έχουν σχέση εργασίας με τους εργαζομένους. Είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση, την οργάνωση και την παροχή φροντίδας υγείας και τις άμεσα συνδεδεμένες υπηρεσίες/δραστηριότητες που παρέχονται από τους εργαζομένους.
4. Αιχμηρά αντικείμενα: αντικείμενα ή εργαλεία αναγκαία για την άσκηση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων στον τομέα της παροχής φροντίδας υγείας, τα οποία μπορούν να κόβουν, να τρυπούν, να προκαλούν τραυματισμό ή/και λοίμωξη. Τα αιχμηρά αντικείμενα θεωρούνται εξοπλισμός εργασίας υπό την έννοια της οδηγίας 89/655/ΕΟΚ για τον εξοπλισμό εργασίας.
5. Ιεράρχηση μέτρων: ιεράρχηση των μέτρων ανάλογα με την αποτελεσματικότητά τους όσον αφορά την αποτροπή, την εξάλειψη και τη μείωση των κινδύνων όπως ορίζονται στο άρθρο 6 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ και στα άρθρα 3, 5 και 6 της οδηγίας 2000/54/ΕΚ.
6. Ειδικά προληπτικά μέτρα: μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή των τραυματισμών ή/και της μετάδοσης λοιμώξεων κατά την παροχή υπηρεσιών και την εκτέλεση δραστηριοτήτων που συνδέονται άμεσα με τον νοσοκομειακό τομέα και ευρύτερα τον τομέα παροχής φροντίδας υγείας, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του ασφαλέστερου απαιτούμενου εξοπλισμού, με βάση την εκτίμηση κινδύνου, και των ασφαλών μεθόδων διάθεσης των ιατρικών αιχμηρών αντικειμένων.
7. Εκπρόσωποι των εργαζομένων: κάθε πρόσωπο που εκλέγεται, επιλέγεται ή ορίζεται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή/και πρακτική για να εκπροσωπεί τους εργαζομένους.
8. Εκπρόσωποι των εργαζομένων σε θέματα υγείας και ασφάλειας: σύμφωνα με το άρθρο 3 στοιχείο γ) της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, κάθε πρόσωπο που εκλέγεται, επιλέγεται ή ορίζεται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή/και πρακτική για να εκπροσωπεί τους εργαζομένους όσον αφορά τα ζητήματα προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία.
9. Υπεργολάβος: κάθε πρόσωπο που δραστηριοποιείται σε υπηρεσίες και δραστηριότητες που συνδέονται άμεσα με τον νοσοκομειακό τομέα και ευρύτερα τον τομέα παροχής φροντίδας υγείας, στο πλαίσιο συμβατικών σχέσεων εργασίας που συνάπτει με τον εργοδότη.

Ρήτρα 4: Αρχές

1. Οι εργαζόμενοι του τομέα παροχής φροντίδας υγείας που διαθέτουν ορθή κατάρτιση, επαρκείς πόρους και προστασία αποτελούν καθοριστικό παράγοντα για την πρόληψη των κινδύνων που συνδέονται με τραυματισμούς και λοιμώξεις από ιατρικά αιχμηρά αντικείμενα. Η αποτροπή της έκθεσης αποτελεί τη βασική στρατηγική για την εξάλειψη και την ελαχιστοποίηση του κινδύνου των τραυματισμών ή των λοιμώξεων που προκαλούνται στον χώρο της εργασίας.
2. Ο ρόλος των εκπροσώπων των εργαζομένων σε θέματα υγείας και ασφάλειας είναι πρωταρχικός για την πρόληψη κινδύνου και την προστασία.

3. Ο εργοδότης υποχρεούται να μεριμνά για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων σε κάθε πτυχή που συνδέεται με την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των ψυχοκοινωνικών παραγόντων και της οργάνωσης της εργασίας.
4. Αποτελεί ευθύνη του κάθε εργαζομένου να φροντίζει, ανάλογα με τις δυνατότητές του, για την ασφάλεια και την υγεία του, καθώς και για την ασφάλεια και την υγεία των άλλων προσώπων που επηρεάζονται από τις πράξεις του κατά την εργασία, σύμφωνα με την κατάρτισή του και τις οδηγίες του εργοδότη του.
5. Ο εργοδότης διαμορφώνει ένα περιβάλλον μέσα στο οποίο οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποί τους συμμετέχουν στην ανάπτυξη πολιτικών και πρακτικών για την υγεία και την ασφάλεια.
6. Η αρχή που διέπει τα ακόλουθα ειδικά προληπτικά μέτρα που διατυπώνονται στις ρήτρες 5-10 της παρούσας συμφωνίας σημαίνει ότι ποτέ δεν προεξοφλείται η έλλειψη κινδύνου. Εφαρμόζεται η ιεράρχηση των γενικών αρχών πρόληψης σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ και των άρθρων 3, 5 και 6 της οδηγίας 2000/54/ΕΚ.
7. Οι εργοδότες και οι εκπρόσωποι των εργαζομένων συνεργάζονται στο κατάλληλο επίπεδο για την εξάλειψη και την πρόληψη των κινδύνων, την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων και τη διαμόρφωση ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος, μεταξύ άλλων με διαβουλεύσεις σχετικά με την επιλογή και τη χρήση ασφαλούς εξοπλισμού, με τον καθορισμό του βέλτιστου τρόπου για την εφαρμογή των διαδικασιών κατάρτισης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.
8. Πρέπει να αναληφθεί δράση μέσω διαδικασίας ενημέρωσης και διαβούλευσης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή/και τις συλλογικές συμβάσεις.
9. Για να είναι αποτελεσματικά τα μέτρα ευαισθητοποίησης πρέπει να γίνεται καταμερισμός των υποχρεώσεων μεταξύ των εργοδοτών, των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους.
10. Για την επίτευξη του ασφαλέστερου δυνατού εργασιακού περιβάλλοντος, είναι σκόπιμο να συνδυάζονται μέτρα σχεδιασμού, ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης, κατάρτισης, πρόληψης και παρακολούθησης.
11. Πρέπει να καλλιεργηθεί η νοοτροπία του «δεν φταίω». Η αναφορά των περιστατικών πρέπει να επικεντρώνεται στους συστημικούς παράγοντες και όχι στα ατομικά σφάλματα. Η συστηματική αναφορά των περιστατικών πρέπει να θεωρείται ως φυσιολογική διαδικασία.

Ρήτρα 5: Εκτίμηση κινδύνου

1. Οι διαδικασίες εκτίμησης κινδύνου διενεργούνται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 6 της οδηγίας 2000/54/ΕΚ και τα άρθρα 6 και 9 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ.
2. Η εκτίμηση κινδύνου περιλαμβάνει τον προσδιορισμό της έκθεσης, την κατανόηση της σημασίας ενός ορθώς εξοπλισμένου και οργανωμένου εργασιακού περιβάλλοντος και καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που συνδέονται με τραυματισμό, αίμα ή άλλο δυνητικά

μολυσματικό υλικό.

3. Οι εκτιμήσεις κινδύνου λαμβάνουν υπόψη την τεχνολογία, την οργάνωση της εργασίας, τις συνθήκες εργασίας, το επίπεδο των προσόντων, τους ψυχοκοινωνικούς παράγοντες που συνδέονται με την εργασία και την επίδραση παραγόντων που συνδέονται με το εργασιακό περιβάλλον. Η εκτίμηση κινδύνου:
 - προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να αποτραπεί η έκθεση,
 - εξετάζει πιθανά εναλλακτικά συστήματα.

Ρήτρα 6: Εξάλειψη, πρόληψη και προστασία

1. Στις περιπτώσεις που τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνου αποκαλύπτουν ότι υπάρχει κίνδυνος τραυματισμού από αιχμηρά αντικείμενα ή/και λοίμωξης, πρέπει να διακόπτεται η έκθεση των εργαζομένων στον κίνδυνο με τη λήψη των ακόλουθων μέτρων, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η σειρά προτεραιότητας:
 - καθορίζονται και εφαρμόζονται ασφαλείς διαδικασίες για τη χρήση και τη διάθεση των αιχμηρών ιατρικών εργαλείων και των μολυσμένων αποβλήτων. Οι διαδικασίες αυτές επαναξιολογούνται τακτικά και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των μέτρων για την ενημέρωση και την κατάρτιση των εργαζομένων που αναφέρονται στη ρήτρα 8,
 - παύει η περιττή χρήση αιχμηρών αντικειμένων με αλλαγές στην πρακτική και με βάση τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνου, με την εξασφάλιση ιατρικών συσκευών που περιέχουν μηχανισμούς ασφάλειας και προστασίας,
 - καταργείται αμέσως η πρακτική της επανατοποθέτησης καλυμμάτων στις βελόνες.
2. Όσον αφορά τη δραστηριότητα και την εκτίμηση κινδύνου, ο κίνδυνος έκθεσης πρέπει να μειώνεται στο χαμηλότερο επίπεδο που απαιτείται για να προστατεύεται επαρκώς η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων. Με βάση τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνου πρέπει να εφαρμόζονται τα ακόλουθα μέτρα:
 - εφαρμόζονται αποτελεσματικές διαδικασίες διάθεσης και τοποθετούνται ασφαλείς από τεχνική άποψη περιέκτες με σαφή επισήμανση για το χειρισμό των αιχμηρών αντικειμένων και των εργαλείων έγχυσης μιας χρήσης όσον το δυνατόν πιο κοντά στις περιοχές που έχουν αποτελέσει αντικείμενο της εκτίμησης κινδύνου, όπου χρησιμοποιούνται ή ευρίσκονται τα αιχμηρά αντικείμενα,
 - γίνεται πρόληψη του κινδύνου λοιμώξεων με την εφαρμογή ασφαλών συστημάτων εργασίας, με τους εξής τρόπους:
 - (α) ανάπτυξη συνεκτικής συνολικής πολιτικής πρόληψης, η οποία καλύπτει την τεχνολογία, την οργάνωση της εργασίας, τις συνθήκες εργασίας, τους ψυχοκοινωνικούς παράγοντες που συνδέονται με την εργασία καθώς και την επίδραση παραγόντων που συνδέονται με το εργασιακό περιβάλλον,
 - (β) κατάρτιση,

(γ) εφαρμογή διαδικασιών για την ιατρική παρακολούθηση, σύμφωνα με το άρθρο 14 της οδηγίας 2000/54/ΕΚ·

- χρήση ατομικού εξοπλισμού προστασίας.
3. Όταν η εκτίμηση που αναφέρεται στη ρήτρα 5 καταδεικνύει την ύπαρξη κινδύνου για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες για τους οποίους υπάρχουν αποτελεσματικά εμβόλια, πρέπει να προσφέρεται εμβολιασμός στους εργαζόμενους.
4. Ο εμβολιασμός και, εφόσον απαιτείται, ο επαναληπτικός εμβολιασμός πραγματοποιούνται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή/και πρακτική, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού του είδους των εμβολίων.
- Οι εργαζόμενοι ενημερώνονται σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα τόσο του εμβολιασμού όσο και του μη εμβολιασμού,
 - Ο εμβολιασμός πρέπει να παρέχεται δωρεάν σε όλους τους εργαζομένους και τους φοιτητές που εκτελούν υγειονομικές και συναφείς δραστηριότητες στο χώρο εργασίας.

Ρήτρα 7: Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση

Δεδομένου ότι τα αιχμηρά αντικείμενα θεωρούνται εξοπλισμός εργασίας κατά την έννοια της οδηγίας 89/655/ΕΟΚ ⁽¹⁾, εκτός από την ενημέρωση και τις γραπτές οδηγίες που παρέχονται στους εργαζομένους, σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 89/655/ΕΟΚ, ο εργοδότης λαμβάνει τα ακόλουθα κατάλληλα μέτρα:

- εφιστά την προσοχή στους διάφορους κινδύνους,
- παρέχει επεξηγήσεις όσον αφορά την ισχύουσα νομοθεσία,
- προάγει ορθές πρακτικές όσον αφορά την πρόληψη και την καταγραφή των συμβάντων/ατυχημάτων,
- προβαίνει σε ενέργειες ευαισθητοποίησης αναπτύσσοντας δραστηριότητες και ενημερωτικό υλικό σε συνεργασία με αντιπροσωπευτικά συνδικάτα ή/και τους εκπροσώπους των εργαζομένων,
- παρέχει ενημέρωση σχετικά με διαθέσιμα προγράμματα στήριξης.

Ρήτρα 8: Κατάρτιση

Επιπλέον των μέτρων που προσδιορίζονται στο άρθρο 9 της οδηγίας 2000/54/ΕΚ, παρέχεται κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τις πολιτικές και τις διαδικασίες που συνδέονται με τους τραυματισμούς από αιχμηρά αντικείμενα, μεταξύ άλλων για τα εξής:

⁽¹⁾ Εν συνεχεία, η οδηγία κωδικοποιήθηκε ως οδηγία 2009/104/ΕΚ.

Η αντίστοιχη Κυπριακή Νομοθεσία είναι οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001 έως 2004, ΚΔΠ 497/2004.

- την ορθή χρήση ιατρικών συσκευών που περιέχουν μηχανισμούς για την προστασία από τα αιχμηρά αντικείμενα,
- τη διοργάνωση εισαγωγικών σεμιναρίων για όλους τους νέους και τους προσωρινούς υπαλλήλους,
- τον κίνδυνο που συνδέεται με την έκθεση σε αίμα και σε σωματικά υγρά,
- τα μέτρα πρόληψης, όπως τις συνήθειες προφυλάξεις, τα ασφαλή συστήματα εργασίας, τις ορθές διαδικασίες χρήσης και διάθεσης, τη σημασία του εμβολιασμού, σύμφωνα με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται στο χώρο εργασίας,
- τις διαδικασίες αναφοράς, αντίδρασης και παρακολούθησης και τη σημασία τους,
- τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε περίπτωση τραυματισμού.

Οι εργοδότες πρέπει να διοργανώνουν και να παρέχουν κατάρτιση που να είναι υποχρεωτική για τους εργαζομένους. Οι εργοδότες πρέπει να δίνουν άδεια στους εργαζόμενους που υποχρεούνται να συμμετάσχουν σε κατάρτιση. Η εν λόγω κατάρτιση παρέχεται τακτικά, με βάση τα αποτελέσματα της παρακολούθησης, τον εκσυγχρονισμό και τις βελτιώσεις.

Ρήτρα 9: Αναφορά

1. Περιλαμβάνει την επανεξέταση των διαδικασιών αναφοράς που εφαρμόζονται σε συνεργασία με τους εκπροσώπους των εργαζομένων για θέματα υγείας και ασφάλειας ή/και των αρμόδιων εκπροσώπων των εργοδοτών/εργαζομένων. Οι μηχανισμοί αναφοράς θα πρέπει να περιλαμβάνουν τοπικά, εθνικά και ευρωπαϊκά συστήματα.
2. Οι εργαζόμενοι αναφέρουν αμέσως κάθε ατύχημα ή περιστατικό που σχετίζεται με το χειρισμό αιχμηρών αντικειμένων στους εργοδότες ή/και στον υπεύθυνο ή/και στο πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την ασφάλεια και την υγεία στο χώρο εργασίας.

Ρήτρα 10: Αντίδραση και παρακολούθηση

Πρέπει να προβλέπονται πολιτικές και διαδικασίες για την περίπτωση τραυματισμού από αιχμηρό αντικείμενο. Όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να γνωρίζουν τις εν λόγω πολιτικές και διαδικασίες. Οι διαδικασίες αυτές θα πρέπει να συνάδουν με την ευρωπαϊκή, την εθνική και την περιφερειακή νομοθεσία καθώς και με τις συλλογικές συμβάσεις, ανάλογα με την περίπτωση.

Ειδικότερα, πρέπει να αναλαμβάνεται η ακόλουθη δράση:

- ο εργοδότης μεριμνά αμέσως για την περίθαλψη του τραυματισμένου εργαζομένου, μεταξύ άλλων, με την παροχή προληπτικής αγωγής μετά την έκθεση και τη διενέργεια κάθε αναγκαίας ιατρικής εξέτασης όταν ενδείκνυται για ιατρικούς λόγους, καθώς και με την κατάλληλη παρακολούθηση της υγείας σύμφωνα με τη ρήτρα 6 παράγραφος 2 στοιχείο γ),

- ο εργοδότης διερευνά τις αιτίες και τις περιστάσεις του ατυχήματος/περιστατικού και το καταγράφει, λαμβάνοντας, εφόσον ενδείκνυται, τα αναγκαία μέτρα. Ο εργαζόμενος πρέπει να παρέχει τις σχετικές πληροφορίες την κατάλληλη χρονική στιγμή για να συμπληρωθούν τα στοιχεία που αφορούν το ατύχημα ή το περιστατικό,
- σε περίπτωση τραυματισμού, ο εργοδότης εξετάζει τις ακόλουθες ενέργειες, συμπεριλαμβανομένης της παροχής υποστήριξης στους εργαζόμενους, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, και εξασφαλισμένης ιατρικής αγωγής. Προβλέπεται αποκατάσταση, συνέχιση της σχέσης εργασίας και η δυνατότητα αποζημίωσης ανάλογα με τις εθνικές ή/και τομεακές συμφωνίες ή την εθνική ή/και τομεακή νομοθεσία.

Το απόρρητο όσον αφορά τον τραυματισμό, τη διάγνωση και την αγωγή είναι θεμελιώδες και πρέπει να τηρείται.

Ρήτρα 11: Εφαρμογή

Η παρούσα συμφωνία ισχύει υπό την επιφύλαξη των ισχυουσών ή μελλοντικών εθνικών και κοινοτικών ⁽¹⁾ διατάξεων που ευνοούν περισσότερο την προστασία των εργαζομένων από τραυματισμούς από ιατρικά αιχμηρά αντικείμενα.

Τα υπογράφοντα μέρη ζητούν από την Επιτροπή να υποβάλει την παρούσα συμφωνία-πλαίσιο στο Συμβούλιο προκειμένου να λάβει απόφαση ώστε να καταστεί η συμφωνία δεσμευτική στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εάν εφαρμοσθεί με απόφαση του Συμβουλίου, σε ευρωπαϊκό επίπεδο και με την επιφύλαξη του αντίστοιχου ρόλου της Επιτροπής, των εθνικών δικαστηρίων και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τη γνώμη των υπογραφόντων μερών όσον αφορά την ερμηνεία της.

Τα υπογράφοντα μέρη επανεξετάζουν την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας πέντε έτη μετά την ημερομηνία της απόφασης του Συμβουλίου, εάν το ζητήσει ένα από τα μέρη της συμφωνίας.

Βρυξέλλες, 17 Ιουλίου 2009.

Για την EPSU
Karen JENNINGS
Για την HOSPEEM
Godfrey PERERA

⁽¹⁾ Ο όρος «κοινοτικός» αντικαταστάθηκε, από την 1η Δεκεμβρίου 2009, από τον όρο «ενωσιακός».